

การนำเสนอนวัตกรรม หรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญารายบุคคลด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active Learning) เพศวิถีศึกษา
ประเภทครูผู้สอน

“ฉันคือใคร Who am I” ตามรูปแบบ SMART MODEL

นายอนุรักษิ รอดเทศ
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนบ้านทอนเหนือ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัง ๗ ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการรายงานผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ(Best Practice) ครูเพศวิถีในสถานศึกษาด้วยกิจกรรม “ฉันคือใคร Who am I”ตามรูปแบบ SMART MODEL วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงานกระบวนการปฏิบัติงานหรือขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและเกิดการยอมรับ การดูแลปฏิบัติรักษาตนเองในเรื่องสุขอนามัย การรู้และเข้าใจถึงพัฒนาการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญาตามวัย การสร้างสัมพันธ์ระหว่างวัย การสร้างสัมพันธ์ระหว่างวัย ตลอดจนความรู้ความเข้าใจและการตระหนักถึงความสำคัญของ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การดูแลป้องกันลดความเสี่ยงจากพฤติกรรมทางเพศ และการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

ขอขอบพระคุณ นางสาวพนาวรรณ ทองด้วง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทอนเหนือ คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ที่ให้การสนับสนุนและเอื้อเฟื้อข้อมูล จึงทำให้แบบรายงานเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับคณะกรรมการประเมินผลงาน ที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ครูเพศวิถีในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี

นายอนุรักษ์ รอดเทศ

ผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ข้อมูลส่วนบุคคล	๑
รายละเอียดการนำเสนอ	๑
๑.ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
๒.วัตถุประสงค์	๓
๓.ขั้นตอนการดำเนินงาน	๓
๔.ผลการดำเนินงาน	๗
๕.บทเรียนที่ได้รับ	๗
๖.ปัจจัยของความสำเร็จ	๗
๗.การเผยแพร่	๘
บรรณานุกรม	๑๐
ภาคผนวก	๑๑

การนำเสนอนวัตกรรม หรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุ
ปัญญารายบุคคลด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เพศวิถีศึกษา ประเภทครูผู้สอน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต ๒

ชื่อผลงาน “ฉันคือใคร..Who am I” ตามรูปแบบ SMART MODEL

ชื่อสถานศึกษา โรงเรียนบ้านทอนเหนือ

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน นายอนุรักษ์ รอดเทศ

ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านทอนเหนือ

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต ๒

ตำบลเขาไพร อำเภอรัชฎา จังหวัดตราด รหัสไปรษณีย์ ๙๒๑๖๐ โทรศัพท์ ๐๙๕๗๙๖๙๕๕๘

Email Anurakgap36@gmail.com

๑.ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในวัยรุ่น พ.ศ.๒๕๕๙ มาตรา ๖ กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในวัยรุ่น หรือบุคคลอายุเกิน ๑๐ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง ๒๐ ปีบริบูรณ์ โดยจัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนหรือนักศึกษา จัดหาและพัฒนาผู้สอนให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษาและให้คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในวัยรุ่น แก่นักเรียนหรือนักศึกษา และจัดให้มีระบบการดูแล ช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษา ซึ่งตั้งครุภัณฑ์ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง รวมทั้งจัดให้มีระบบการส่งต่อให้ได้รับบริการ ด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ และการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม โดยให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๖๑ จัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนโดยมีเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องเพศที่ครอบคลุม ๖ มิติ ได้แก่ พัฒนาการในแต่ละช่วงวัย การมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล พฤติกรรมทางเพศ สุขภาวะทางเพศ และมิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อเรื่องเพศ รวมทั้งสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายและความเสมอภาคทางเพศและให้สถานศึกษาจัดให้มีการติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับประสิทธิผลของการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและให้เป็นส่วนหนึ่งของการวัดประเมินผลการศึกษาดำเนินการจัดหาและพัฒนาผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถมีทัศนคติที่ดีและมีทักษะการสอนที่เหมาะสมรวมทั้งเข้าใจจิตวิทยาการเรียนรู้ของนักเรียนหรือนักศึกษาแต่ละระดับที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษา ทักษะชีวิตและให้คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในวัยรุ่นแก่นักเรียนในสถานศึกษาต้องจัดให้มีช่องทางหรือวิธีการที่หลากหลายในการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนซึ่งตั้งครุภัณฑ์

รวมทั้งประสานงานและร่วมมือกับแพทย์นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรม หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครุภ

เด็กอายุ ๑๒ ปี เริ่มเข้าสู่วัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจสังคมและทางเพศอย่างมาก มีความรู้สึกและความต้องการทางเพศ มีเอกลักษณ์ทางเพศ มีความพึงพอใจทางเพศ (sexual orientation) พัฒนาการทางร่างกาย (Physical development) มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายทั่วไป และการเปลี่ยนแปลงทางเพศ เนื่องจากมีการสร้างและหลั่งฮอร์โมนเพศและฮอร์โมนของการเจริญเติบโตอย่างมากและรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงทางเพศ (Sexual changes) ที่เห็นได้ชัดเจน คือวัยรุ่นชายเกิดนมขึ้นขนาน เสียงแตก หนวดเคราขึ้นและ เริ่มมีฝันเปียก การเกิดฝันเปียกครั้งแรกเป็นสัญญาณวัยรุ่นของเพศชาย ส่วนวัยรุ่นหญิงคือ เต้านมมีขนาดโตขึ้นไขมันที่เพิ่มขึ้นทำให้มีรูปร่างทรวดทรง สะโพกผายออก และเริ่มมีประจำเดือนครั้งแรก (menarche) การมีประจำเดือนครั้งแรกเป็นสัญญาณเข้าสู่วัยรุ่นในหญิง ทั้งสองเพศมีการเปลี่ยนแปลงของ อวัยวะเพศขนาดโตขึ้น และเปลี่ยนเป็นแบบผู้ใหญ่ มีขนขึ้นบริเวณอวัยวะเพศ มีกลิ่นตัว มีสิวขึ้น วัยนี้ต้องการ การยอมรับจากกลุ่มเพื่อนอย่างมาก (acceptance) อยากรู้อยากเห็นของบุคคลคนอื่นอาจแสดง ออกเป็นพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสม เช่น การแต่งกายยั่วยวน ทางเพศ เพื่อให้เป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม การเปลี่ยนแปลงทางเพศทำให้เด็กรู้สึกความภาคภูมิใจตนเอง (self esteem) ในทางตรงข้ามเด็กที่ เปลี่ยนแปลงช้าหรือไม่มีลักษณะเด่นเสียความภูมิใจในตนเองเสียความมั่นใจตนเอง (self confidence) วัยรุ่น บางคนไม่มีข้อดีข้อเด่นด้านใดเลย อาจแสดงออกทางเพศมากขึ้นเพื่อให้ตนเองรู้สึกภูมิใจในตนเองหรือบางคนมี แพนเร็วหรือมีเพศสัมพันธ์เร็วเพื่อทำให้รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่ามีคุณค่าที่ต้องการ วัยรุ่นที่มีปัญหาครอบครัวจึงมักมี พฤติกรรมทางเพศเร็ว เช่นมีแฟน มีเพศสัมพันธ์ เพื่อชดเชยหรือทดแทนความรู้สึกเบื่อ เหงา ไร้ค่า เมื่อมี เพศสัมพันธ์แล้วก็ยิ่งรู้สึกตนเองไม่มีคุณค่ามากขึ้น บางคนใช้เรื่องเพศเป็นสะพานสู่ความต้องการทางวัตถุ ได้ เงินตอบแทนหรือโอ้อวดเพื่อนๆว่าเป็นที่ดึงดูดใจของเพศตรงข้ามมาก วัยรุ่นบางคนขาดกรอบที่ใช้เป็นหลักใน การควบคุม ตนเอง วัยนี้มีความเป็นตัวของตัวเองสูง (independent : autonomy) รักอิสระ เสรีภาพ ไม่ค่อย ชอบอยู่ในกฎเกณฑ์ กติกาใดๆ ชอบคิดเอง ทำเอง พึ่งตัวเอง เชื่อความคิดตนเอง ความอยากรู้อยากเห็นอยาก ลอง ทำให้อาจเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ เช่น การแต่งกาย การเที่ยวกลางคืน เสพยาเสพติดและมีเพศสัมพันธ์

โรงเรียนบ้านทอนเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ เห็นถึงความสำคัญ ของปัญหาดังกล่าวจึงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและเป็นการจัดกิจกรรมที่บูรณาการให้ห้องเรียนให้ เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดทางครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมหลักสูตรเพศศึกษาจึงมีการนำองค์ความรู้ที่ได้ ประกอบการค้นคว้าเพิ่มเติมจึงนำมาปรับใช้ในการสร้างผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ครูเพศวิถีใน สถานศึกษาจึงได้ จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษา โดยกิจกรรม “ฉันคือใคร Who I am” ตาม รูปแบบ SMART MODEL รูปแบบการจัดการเรียนรู้ Active Learning ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยมี กลุ่มเป้าหมายจำนวน ๒๑ คน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจและยอมรับหน้าที่ตามเพศของตนและผู้อื่น เข้าใจ ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในฐานะเพื่อนให้เกียรติกันสร้างความตระหนักถึงความแตกต่างในลักษณะการนึกคิด และพฤติกรรมทางเพศและยอมรับความแตกต่าง

๒.วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้นักเรียนยอมรับถึงความแตกต่างของความหลากหลายทางเพศและสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

๒.๒ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องความหลากหลายทางเพศโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

๓.๒ เป้าหมาย

เชิงปริมาณ นักเรียนโรงเรียนบ้านทอนเหนือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๒๑ คน

เชิงคุณภาพ นักเรียนโรงเรียนบ้านทอนเหนือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ มีความตระหนักเรื่องความหลากหลายทางเพศที่ส่งผลเสียต่อบุคคลอื่นและอยู่ร่วมกับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศได้อย่างสันติและมีความสุข

๓.ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม ฉันคือใคร Who am I รูปแบบ SMART MODEL ได้สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีเป็นฐานของการคิดกระบวนการ ดังนี้

๑. หลักการ 4H การพัฒนาเด็กไทย 4H เตรียมพร้อมสู่ศตวรรษที่ ๒๓ เพื่อเป้าหมายร่วมกันในการขับเคลื่อนพัฒนาศักยภาพเด็กไทยในศตวรรษที่ ๒๓ ให้ “เก่ง ดี มีทักษะ แข็งแรง” ด้วยหลัก 4H

- กิจกรรมพัฒนาสมอง (Head) หมายถึง กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า ตัดสินใจ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

- กิจกรรมพัฒนาจิตใจ (Heart) หมายถึง กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาและปลูกฝังค่านิยมคุณธรรมจริยธรรมการทำประโยชน์เพื่อสังคมเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์จนเป็นลักษณะนิสัยและมีจิตสำนึกที่ดีต่อตนเองและส่วนรวม

- กิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติ (Hand) หมายถึง กิจกรรมสร้างเสริมทักษะการทำงานทักษะทางอาชีพที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัดและศักยภาพของตนเอง

- กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ (Health) หมายถึง กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางกายที่สมบูรณ์แข็งแรงมีเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ และมีทักษะปฏิบัติด้านสุขภาพจนเป็นนิสัย

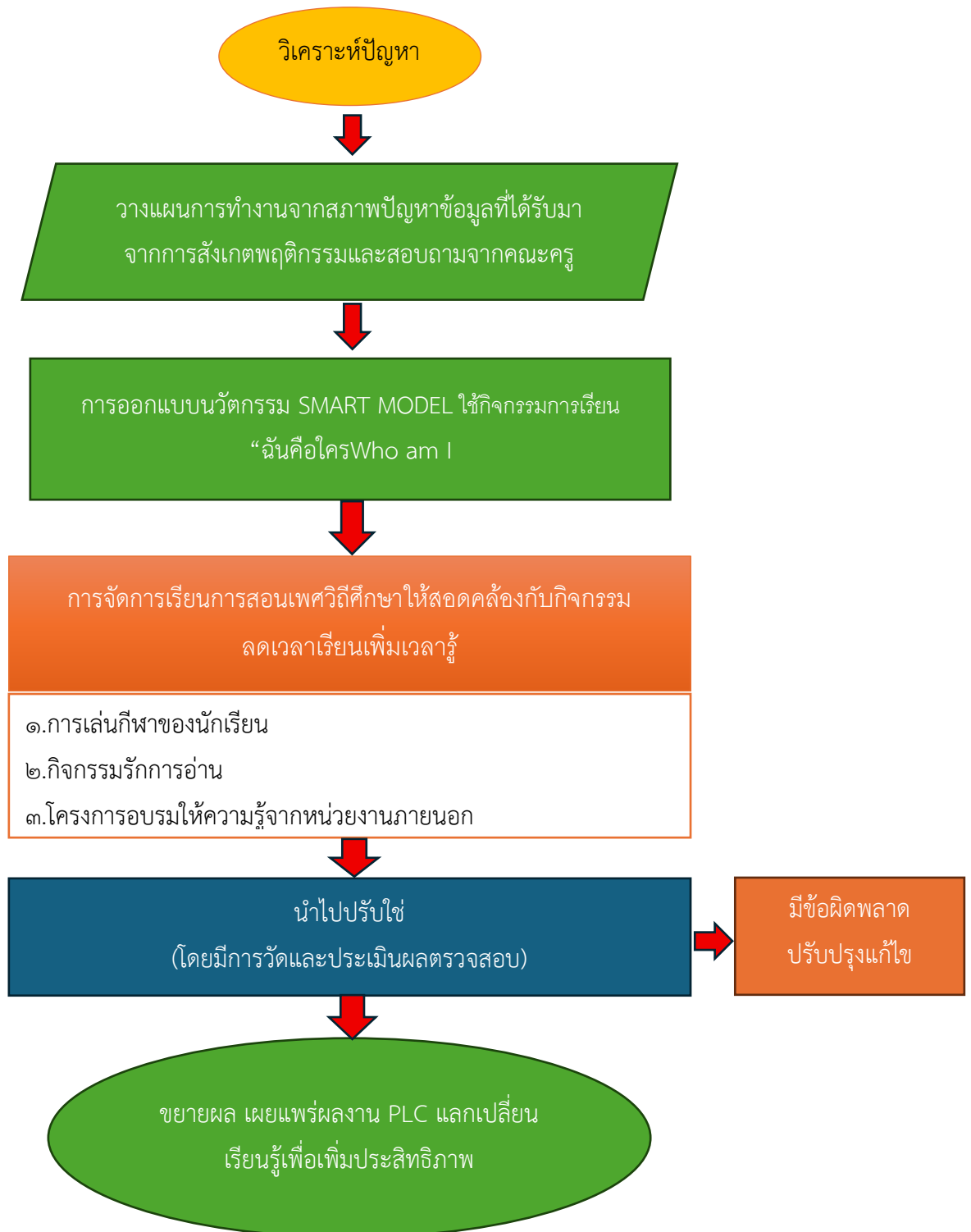
ในการออกแบบนวัตกรรมครูผู้สอนผ่านการอบรมหลักสูตรเพศวิถีในระบบออนไลน์และมีการศึกษาข้อมูลที่จะนำไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนและการถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์จึงได้มีวิเคราะห์สภาพปัญหาเบื้องต้นของนักเรียนในโรงเรียนตามขั้นตอนกระบวนการ ดังนั้นจึงนำวิธีการจัดการจัดการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาให้นักเรียนด้านสร้างเสริมสุขภาพ โดยกิจกรรม “ฉันคือใคร Who am I ตามรูปแบบ SMART MODEL ดังนี้

๑. วิเคราะห์สภาพปัญหาของนักเรียนตามกรอบมิติของหลักสูตรเพศวิถีศึกษา
๒. วางแผนการดำเนินงานจากภาพปัญหาที่พบและหาแนวทางการแก้ไข
๓. ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนในมุมมองเรื่องที่อยู่ในกรอบของเพศวิถี
๔. สร้างนวัตกรรมหรือกิจกรรมที่บูรณาการและปรับใช้ในห้องเรียนหรือสถานการณ์ตามความเหมาะสม
๕. ทดลองใช้นวัตกรรม วิธีการดำเนินงานในด้านต่างๆ
๖. ปรับปรุง เพิ่มเติมนวัตกรรมในส่วนที่บกพร่องให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
๗. วัดและประเมินผลการใช้นวัตกรรม
๘. เผยแพร่ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน
๙. PLC คณะครูในโรงเรียนต่อยอดการสร้างนวัตกรรมและขยายผลสู่ชั้นเรียนหรือเนื้อหาสาระอื่นๆ

ทางผู้ออกแบบนวัตกรรมมีการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเองและความหลากหลายทางเพศที่สอดคล้องกับมิติในหลักสูตรเพศวิถีศึกษามิติที่ ๓.การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล และมิติที่ ๔ พฤติกรรมทางเพศ ผ่านการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ แบบ Active Learning ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ทางผู้สอนจึงนำองค์ความรู้มาปรับใช้และคิดค้นนวัตกรรมวิธีการในการแก้ปัญหาการส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าในตนเองและให้นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนที่มีความหลากหลายทางเพศได้อย่างมีความสุขผ่านการจัดกิจกรรมบูรณาการให้เห็นถึงความเท่าเทียมและรู้จักการเห็นคุณค่าในตนเอง การเคารพผู้อื่น การเห็นอกเห็นใจโดยการนำเอา กิจกรรมรู้และเข้าใจมาใช้เป็นสื่อในการอธิบายและทำกิจกรรมร่วมกันโดยสามารถอธิบายการดำเนินกิจกรรมที่ ออกแบบได้ ดังนี้

๑. การวิเคราะห์สภาพปัญหาผ่านการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์โดยใช้กรอบมิติของหลักสูตรเพศวิถีศึกษาเป็นกรอบในการดำเนินการเพื่อให้ได้พฤติกรรม สภาพปัญหาที่ชัดเจนและตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น
๒. ครูผู้พัฒนานวัตกรรมผ่านการอบรมหลักสูตรเพศวิถีศึกษาแบบออนไลน์ และได้นำความรู้ในแต่ละมิติที่ได้มาปรับใช้บูรณาการในการแก้ปัญหาจากการวิเคราะห์และสังเกตพฤติกรรม
๓. สร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ เพศวิถีศึกษาเรื่องความหลากหลายทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้กิจกรรม Active Learning
๔. การทดลองใช้นวัตกรรมนำวิธีการจัดการเรียนรู้ไปปรับใช้ในห้องเรียนในช่วงโมงสุขศึกษาผ่านการปรับปรุงการดำเนินงาน เช่น สื่อการสอน กิจกรรมที่มีความสนุกสนานและกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนตลอดจนการลงมือทำและทำกิจกรรมร่วมกันของนักเรียน
๖. การวัดและประเมินผลในนวัตกรรมนี้จะไม่มีการทดสอบวัดความรู้แต่จะเป็นการแสดงออกทางเจตคติ ความคิดเห็นของนักเรียนถึงการแสดงออกเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง

การออกแบบนวัตกรรมรูปแบบ Flow Chart

จากการออกแบบนวัตกรรมรูปแบบ Flow Chart จะพบว่า ทางผู้ออกแบบเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนหลักสูตรเพศวิถีศึกษาความพร้อมและความถนัดของผู้เรียนเพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ทั้ง 4 ด้าน กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ (Health)

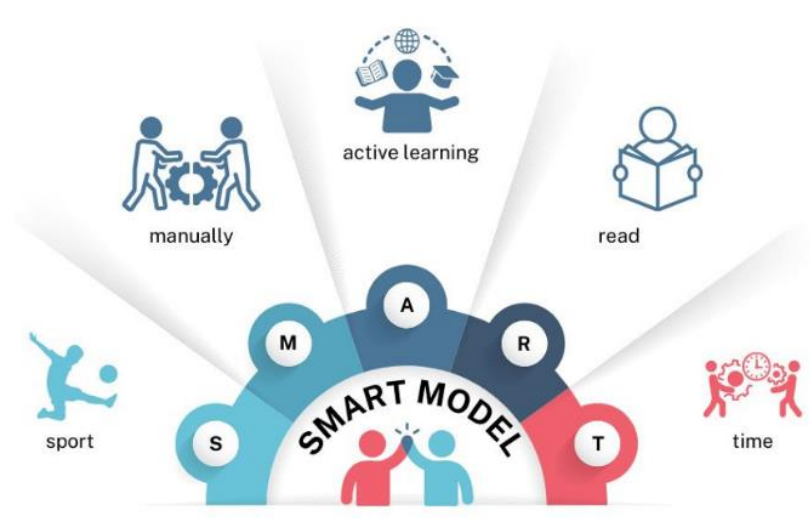
S : Sport หมายถึง กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางกายที่สมบูรณ์แข็งแรงมีเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพกิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติ (Hand)

M : Manually กิจกรรมสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้สร้างเสริมทักษะการทำงานทักษะทางอาชีพที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถความถนัดและศักยภาพของตนเอง กิจกรรมพัฒนาสมอง (Head)

A : Active Learning กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์ ประเมินค่า ตัดสินใจ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

R : Read กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ ในกิจกรรมรักการอ่าน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศกิจกรรมพัฒนาจิตใจ (Heart)

T : Time ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ กิจกรรมส่งเสริม พัฒนา และปลูกฝังค่านิยมคุณธรรมจริยธรรม การทำประโยชน์เพื่อสังคม

๔. ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงาน นวัตกรรม “ฉันคือใคร Who am I” ตามรูปแบบ SMART MODEL” มีผลการดำเนินงาน มีผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่ได้รับดังนี้

๑. เพื่อสร้างเพื่อให้นักเรียนยอมรับถึงความแตกต่างของความหลากหลายทางเพศ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ผลการดำเนินงาน : นักเรียนเกิดการยอมรับถึงความหลากหลายทางเพศการเห็นคุณค่าในตนเอง ทำให้นักเรียนได้ทราบถึงความหลากหลายทางเพศความเท่าเทียมในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขและเคารพสิทธิ ของกันและกัน ซึ่งวัดได้จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องความหลากหลายทางเพศ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

ผลการดำเนินงาน : นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศครบทั้ง ๒๑ คนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 100 เนื่องจากนักเรียนไม่ทราบถึงการเห็นคุณค่าในตนเองหลังจากนักเรียนได้เรียนรู้ ได้เกิดความเข้าใจถึงความเท่าเทียมกันในสังคมของทุกเพศทุกวัย

๕. บทเรียนที่ได้รับ

- การใช้กระบวนการ Active Learning ร่วมกับแนวคิด พหุปัญญา ทำให้เนื้อหาที่เป็นเรื่องอ่อนไหวอย่างเพศวิถีศึกษาสามารถนำเสนอได้อย่างเป็นธรรมชาติ สนุกและมีส่วนร่วมเด็กจึงไม่รู้สึกอึดอัดหรือลึงเลที่จะถาม
- การสอดแทรกกิจกรรมที่หลากหลายช่วยตอบสนองความถนัดของผู้เรียนทุกกลุ่ม ทำให้ไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง
- การจัดกิจกรรม Active Learning ใช้เวลามากกว่าการบรรยาย ครูต้องวางแผนเวลาและเตรียมสื่ออย่างรอบคอบ
- บางกิจกรรมต้องปรับสื่อให้เหมาะกับวัยและบริบทท้องถิ่น เช่น การใช้ภาพประกอบหรือคำศัพท์ที่ไม่สร้างความเข้าใจผิด

๖. ปัจจัยของความสำเเร็จ

การสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทดลองใช้แนวทางใหม่ในการสอน สนับสนุนทรัพยากร เช่น อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ และเวลาในการเตรียมสื่อ ทำให้นักเรียนกล้าที่จะยอมรับตัวตนมากขึ้น เข้าใจสภาพของตัวเอง สามารถนำไปเผยแพร่ความรู้ที่ได้เรียนมาให้กับบุคคลอื่นได้

ความร่วมมือจากเพื่อนครู

ครูวิชาอื่นช่วยบูรณาการเนื้อหาเพศวิถีศึกษาเข้ากับวิชาของตน เช่น วิทยาศาสตร์และศิลปะ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองที่เข้าใจและสนับสนุนช่วยเสริมเนื้อหาที่บ้าน และเป็นแบบอย่างที่ดี

ความมุ่งมั่นของผู้สอน

ครูต้องกล้าเปิดพื้นที่ให้เด็กพูดคุยเรื่องเพศอย่างสร้างสรรค์ พร้อมปรับวิธีการสอนตามสถานการณ์

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย

การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่ไม่ตัดสินกัน ทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น

๗.การเผยแพร่

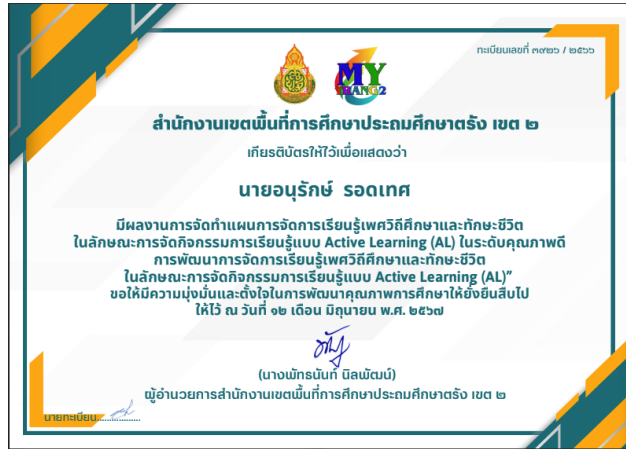
ในระดับโรงเรียน

- นำเสนอผลงานในที่ประชุมครูประจำเดือน
- จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

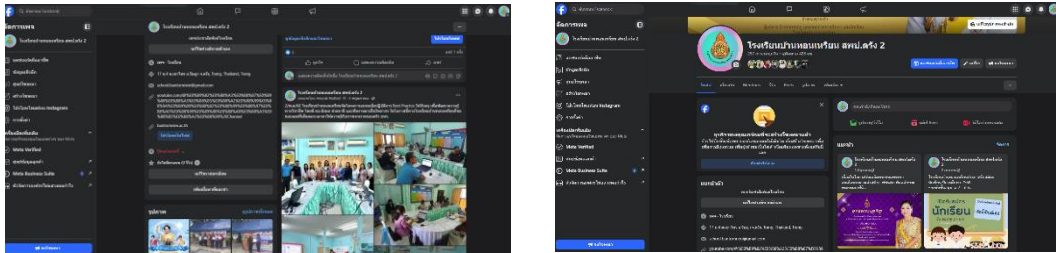
ในระดับเขตพื้นที่

- ส่งผลงานเข้าร่วมการประกวดนวัตกรรมการสอนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัง เขต 2

ในสื่อออนไลน์

- เผยแพร่บทความและภาพกิจกรรมผ่านเว็บไซต์โรงเรียนและเพจเฟซบุ๊ก

การได้รับการยกย่อง

- ได้รับเกียรติบัตรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัง เขต 2 ในฐานะครูผู้พัฒนารูปแบบการสอนเพชวลีศึกษาเชิงนวัตกรรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). คู่มือการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพัฒนาวัตกรรมการจัดการศึกษา.

Gardner, H. (2011). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. New York: Basic Books.

UNICEF. (2023). *Young People and Sexuality Education in Thailand*. Bangkok: UNICEF Thailand Office.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). (2565). รายงานสถานการณ์สุขภาพวัยรุ่นไทย. กรุงเทพฯ: สสส.

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมลดเวลาเรียน

จัดกิจกรรมสื่อการเรียนรู้นำเสนอผลงาน

สื่อการเรียนรู้กิจกรรม“ฉันคือใคร Who am I”

รู้และเข้าใจ	
คุณสมบัตินักเรียน LEARNING DESIGNER 2020	
1. หนูชื่อ.....แปลว่า..... <ul style="list-style-type: none">หากมีเพื่อนที่มีชื่อคล้าย	2. อยู่บ้านใครๆ เรียกหนูว่า..... แต่หนูอยากให้เป็น..... <ul style="list-style-type: none">คุณอาจมีเพื่อน bully ในบางครั้งก็ได้
4. แม่ของหนู..... <ul style="list-style-type: none">ฉันมีแม่คนเดียว	3. พ่อของหนู..... <ul style="list-style-type: none">ฉันมีทั้งพ่อและแม่เหมือนคนอื่น เช่น พ่อคุณแม่มี พ่อคุณแม่
5. เมื่ออยู่บ้าน หนู..... <ul style="list-style-type: none">ฉันใช้เวลาว่างทำอะไรที่บ้าน	6. เมื่ออยู่ที่โรงเรียน หนู..... <ul style="list-style-type: none">ฉันมีเพื่อนๆ ที่รักที่โรงเรียน
8. ยามว่างหนู..... <ul style="list-style-type: none">ฉันมีเวลา reflect กับ	7. สิ่งที่หนูทำได้ดีและใครๆ ก็รู้..... <ul style="list-style-type: none">ฉันมีจุดเด่นของฉัน
9. เมื่อมีความสุข หนู.....	12. หนูเคยทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นหลาย ๆ อย่าง เช่น.....
	13. สิ่งที่หนูอยากปรับปรุงในตัวเอง.....

<p>14. สิ่งที่หนูฝัน.....</p> <p>15. หนูต้องการให้เพื่อนๆ รู้ว่า หนูเป็นคน.....</p> <p>• 6/2/66</p>	<p>16. สิ่งที่หนูทำได้ และรู้สึกภูมิใจคือ.....</p> <p>17. ใคร ๆ ก็บอกว่า หนูเป็นคน.....</p>
<p>18. สิ่งที่หนูอยากทำมากที่สุดตอนนี้.....</p> <p>19. เมื่อมีปัญหา คนแรกที่หนูคิดถึงคือ.....</p> <p>• 6/2 Drama 12</p>	<p>20. ถ้าเป็นไปได้ หนูอยากให้ใคร ๆ พูดถึงหนูว่า หนู.....</p>

ชิ้นงานที่ได้รับมอบหมาย

"ฉันคือใคร Who am I"

"ฉันคือใคร Who am I"

1. นามชื่อ จิรัชมิฐ แปลว่า ดีงาม:ดี
2. อยู่บ้านใครๆ เรียกกันว่า จิรัชมิฐ แต่หนูอยากได้เพื่อน ๆ เรียกหนูว่า ไอจิรัช
3. พ่อของหนู ใจดี ใจดี อยากได้ไอจิรัช
4. แม่ของหนู ใจดี เป็นใจ อยากได้ไอจิรัช
5. เมื่ออยู่บ้าน หนู เล่นโทรศัพท์ นอน ทำงนบ้าน ทำกรบ้าน
6. เมื่ออยู่ที่โรงเรียน หนู ตั้งใจเรียน กินข้าว
7. สิ่งที่หนูทำได้คืออะไร ๆ รู้เล่นเบตสันตีน่าเก่ง ความจำดี
8. ยามว่างหนู ทำกรบ้าน กินขนม เล่นกับเพื่อน เล่นโทรศัพท์
9. เมื่อมีความสุข หนู ยิ้มกับทุกคน
10. เมื่อไม่สบาย หนู กินยา ไปโรงพยาบาล
11. สถานที่ ๆ หนูชอบ ไปเที่ยว ทะเล
12. หนูเคยทำอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นหลาย ๆ อย่าง เช่น ช่วยเก็บขยะ ช่วยคุณครูทำงาน
13. สิ่งที่หนูอยากปรับปรุงในตัวเอง สิ่งน่าเรียนเวลา ลดความขี้เกียจ
14. สิ่งที่หนูฝันอยากเป็น ในสักวัน
15. หนูต้องการให้เพื่อนๆ รู้ว่า หนูเป็นคน เป็นคนดี เฟอคนที่ รักคนอื่นได้
16. สิ่งที่หนูทำได้ และรู้สึกภูมิใจคือ สอบได้คะแนนดี
17. ใคร ๆ ก็บอกว่า หนูเป็นคน ดี พูดไปเรื่อย
18. สิ่งที่หนูอยากทำมากกว่านี้ในอนาคตคือ เรียน กินขนม
19. เมื่อมีปัญหา คนแรกที่หนูคิดถึงคือ พ่อแม่ เพื่อน คุณครู
20. ถ้าเป็นไปได้ หนูอยากให้เป็น เรียนเก่ง คนดี

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

๑. การเปลี่ยนแปลงทางเพศ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑.ความสามารถในการคิด

- ๑.๑ ทักษะการวิเคราะห์
- ๑.๒ ทักษะการระบุ

๒.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีจิตสาธารณะ

เนื้อหาสาระ

๑.๑ รู้จักเพศศึกษา เพศศึกษา หมายถึง การเรียนรู้วิถีชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย หรือเรียกว่าการเรียนรู้ตลอดชีวิตในเรื่องเพศที่มีหลากหลายมิติเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อให้มนุษย์ได้พัฒนาความรู้ ความคิด อารมณ์ ทักษะคิด รวมถึง ทักษะที่สำคัญและจำเป็นในการดำรงชีวิต เพื่อรักษาสัมพันธภาพในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขเพศศึกษาไม่ใช่เฉพาะเป็นเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์อย่างที่หลายคนคิดและเข้าใจแต่เพศศึกษามีเนื้อหาครอบคลุม ดังต่อไปนี้

- ๑.๑.๑ พัฒนาการของมนุษย์
- ๑.๑.๒ สัมพันธภาพ
- ๑.๑.๓ พฤติกรรมทางเพศ
- ๑.๑.๔ สุขภาพทางเพศ
- ๑.๑.๕ สังคมและวัฒนธรรม
- ๑.๑.๖ ทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต

๑.๒ รู้จักร่างกายตนเองวัยรุ่น ใช้คำภาษาอังกฤษ คือ “Adolescence” แปลว่า พัฒนาการสู่ความเจริญเติบโตพ้นจาก ความเป็นเด็ก ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงและการเจริญเติบโตของวัยรุ่น ดังนี้

- ๑.๒.๑ การเปลี่ยนแปลงและการเจริญเติบโตของวัยรุ่น
- ๑.๒.๒ ระบบอวัยวะสืบพันธุ์

๑.๓ รู้จักข้อมูลเรื่องเพศ

ในสังคมปัจจุบันมีข้อมูลเรื่องเพศอยู่มากมาย บางเรื่องเป็นความเชื่อที่บอกเล่ากันโดยไม่มี การอ้างอิงในเชิงวิทยาศาสตร์ ซึ่งหากนำความเชื่อไปปรับใช้ในชีวิตตนเอง ก็อาจเกิดผลกระทบเชิงลบต่อ สุขภาพ ทางเพศขณะเดียวกันข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เป็นข้อเท็จจริง จะมีส่วนช่วยให้เกิดประโยชน์ต่อ สุขภาพทาง เพศและการดำเนินชีวิต หากนำไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม ตัวอย่างความเชื่อผิด ๆ ในเรื่อง เพศ

- ๑.๓.๑ การช่วยตัวเองบ่อยๆ จะทำให้จิตใจไม่ปกติหรือเป็นโรคจิตประสาทได้

- ๑.๓.๒ ผู้ชายมีความต้องการทางเพศมากกว่าผู้หญิง
- ๑.๓.๓ ความสุขทางเพศของผู้หญิงขึ้นอยู่กับขนาดของอวัยวะเพศชาย
- ๑.๓.๔ มีวิธีการที่จะบอกได้ว่าผู้หญิงคนไหนเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว
- ๑.๓.๕ การหลั่งน้ำอสุจิทำให้หมดกำลังและเสื่อมสมรรถภาพทางเพศเร็ว
- ๑.๓.๖ ผู้หญิงควรใช้น้ำยาทำความสะอาดช่องคลอด
- ๑.๓.๗ ผู้หญิงเมื่อเป็นสาวจะมีห้วงมสีชมพู
- ๑.๓.๘ หากมีคำถามหรือปัญหาเรื่องเพศให้ปรึกษาเพื่อนสนิทดีกว่าจะปรึกษาพ่อแม่หรือครู
- ๑.๔ รู้ตัวตน
- ๑.๔.๑ ความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง
- ๑.๔.๒ ประเด็นควรทราบเกี่ยวกับความหลากหลายของวิถีทางเพศ

กระบวนการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยนักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของการรู้จักตนเองและรู้จักผู้อื่น ที่มีผลต่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (ใช้วิธีระดม Post it)

ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูชวนนักเรียนทำกิจกรรมเติมคำในช่องว่าง "ฉันคือใคร" ตอบคำถามจำนวน ๒๐ ข้อ
๒. ให้นักเรียนจับคู่ สลับกันเล่าให้เพื่อนฟังคนละ ๒ นาที สลับกัน ใครเป็น A ให้พูดก่อน (ตาม รูปแบบ Deep Listening)
๓. ขอนักเรียนอาสาสมัครนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

รู้จักตนเอง นักเรียนช่วยกันสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ จากบทเรียน และครูสรุปใจความสำคัญของการทำความดี/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อ Powerpoint รู้และเข้าใจ
๒. ใบกิจกรรมฉันคือใคร Who am I

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

สรุปผลหลังการจัดการเรียนรู้

๑. นักเรียนจำนวน.....คน

ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนที่ไม่ผ่าน มีดังนี้

๑..... ๒.....

๓..... ๔.....

๕..... ๖.....

แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้

.....
.....

๒. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ (K)

.....
.....

๓. นักเรียนมีความรู้เกิดทักษะ (P)

.....
.....

๔. นักเรียนมีเจตคติ ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม (A)

.....
.....

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง

...../...../.....

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

Best Practice

โรงเรียนบ้านทอนเหเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

